

POD SAMOCHODEM

DZIĘKI WŁAŚCIWEJ OBSŁUDZE
BEZPIECZNA JAZDA
FACHOWCY OD OBSŁUGI
SAMOCHODÓW RADZĄ

W

SZYBKO zaczęło się od dnia, w którym mój brat postanowił kupić samochód. Do naszego mieszkania zaczęli się schodzić różni mniej lub więcej umorusani fachowcy i w swoistym żargonie rozprawiali i udzielali rad. Wszyscy byli jednomyślni. Nie kupować używanego pojazdu, zwłaszcza nietypowego. Potem toczyły się długie dyskusje, czy lepiej kupić Syrenę czy P-70. Zdania były podzielone. Jedni zarzucali P-70 nadwozie plastyczne, mechaniczne hamulce i słaby zryw, inni z kolei biadali nad wykończeniem Syreny.

Sprawa załatwiła się „sama przez się”. Jasne, że musieliśmy wziąć Syrenę, bo połowę należności można rozłożyć na raty. Cóż robić, pomimo wszystko sprawy finansowe są bardzo... bardzo ważne.

Kiedy brat wpłacił wreszcie pierwszą należność do Motozbytu, wziął się ostro za mnie.

— Co robić za kierownicą — mniej więcej wiesz. Ale teraz musisz dowiedzieć się, co się właściwie robi pod samochodem. A że sam nie miał specjalnej ochoty do instruowania mnie, poradził bym poszła na którąś z lepszych stacji obsługi i porozmawiała ze specjalistami.

Przestudiowałam parę książek obsługi, aby mieć jakieś takie pojęcie i poszłam do Stacji Obsługi na Omulewską. Tam pomiędzy mną, a jednym z Mistrzów wywiązała się następująca rozmowa:

JA. Zazwyczaj wszystkie fabryczne książki obsługi zalecają szereg czynności obsługowych, które wykonywane są w warsztatach. Proszę mi wyjaśnić, czy to jest naprawdę konieczne? Właściwie samochód powinien być dobrze jeżdżący bez wykonywania tych wszystkich zabiegów.

Mistrz. Naturalnie proszę Pani. Jednak proszę nie zapominać, że samochód jest skomplikowanym urządzeniem, które dla zachowania swoich właściwości technicznych wymaga dobrej obsługi. — Im lepiej i dokładniej będzie Pani samochód obsługiwała tym dłużej będzie on niezawodnie pracował i tym dłużej utrzymana będzie jego wartość pierwotna, co ma szczególne znaczenie np. przy sprzedaży. Wszystkie obracające lub ślizgające się części w czasie pracy samochodu ulegają zużyciu, przy czym okres granicznego zużycia może być daleko odsunięty w czasie, poprzez wykonywanie dobrej i systematycznej obsługi. I jeszcze jedno — co jest niezmiernie ważne — samochód, który wykazuje minimalne zużycie wszystkich części, jest daleko bezpieczniejszy i pewniejszy w eksploatacji niż taki, który ma wyrobione cylindry, luzne przeguby, zużyte i niesprawne hamulce itp.

JA. Z tym wszystkim się zgadzam. Proszę jednak o wytłumaczenie co należy rozumieć przez „dobrą obsługę samochodu”.

Mistrz. Wykonywanie zarówno przy całym samochodzie jak i przy poszczególnych jego zespołach i podzespółach tych wszystkich robót, które zapewniają jak najlepszą wzajemną współpracę między poszczególnymi częściami, oznacza utrzymywanie takich warunków współpracy części jakie zostały opracowane i ustalone a następnie wypróbowane przez konstruktorów samochodu. Na przykład, przy silniku należy przestrzegać skrupulatnie okresów zmiany oleju, oczyszczenia lub wymiany filtra oleju, regulacji odstępu elektrod świec. Ciśnienie powietrza w ogumieniu powinno odpowiadać przepisanej wielkości, a najbardziej wrażliwe miejsca podwozia muszą być okresowo smarowane itd.

JA. Z czynności które Pan wyliczył, chyba niektóre mogę wykonać sama we własnym zakresie.

Mistrz. Tak, pod warunkiem jednak, że dysponuje Pani czasem, posiada niezbędną do tego narzędzia oraz — czego proszę mnie nie brać za złe, że wspominam — posiada Pani nieco umiejętności w tym kierunku. Bowiem przy obsłudze i drobnych naprawach samochodu musi się przestrzegać pewnych zasad postępowania a te, niestety, nie są znane wielu posiadaczom samochodów. Przy takiej prostej czynności jaką jest mycie samochodu — które wykonuje się bardzo często we własnym zakresie — trzeba również przestrzegać wielu podstawowych zasad. Można śmiało stwierdzić, że na podstawie licznych doświadczeń wypracowana została odpowiednia technika mycia, która zabezpiecza przed uszkodzeniem lakieru nadwozia. Wiadro z wodą i gąbka — to wcale nie najlepszy sposób mycia samochodu. Bardzo prymitywne, ale bardziej właściwe jest mycie wodą bieżącą. Użyłoby odpowiedniej, miękkiej szczotki, osadzonej na końcówce węża do mycia, przez którą przepływa woda to najwłaściwsze rozwiązanie zapobiegające podrapaniu i porzysowaniu lakieru nadwozia. Przy samym myciu ważnym jest, aby używane szczotki czy gąbki były bardzo miękkie i nie powodowały rysowania lakieru.

JA. Opowiadali mi „doświadczeni” posiadacze samochodów a nawet sama widziałam jak to robili, że kurz i brud z nadwozia można usuwać przez „zszczotkowanie” na sucho. Czy to prawda?

Mistrz. Tak nie powinno się w żadnym razie postępować i należy unikać czyszczenia nadwozia suchymi szmatami lub suchą gąbką. Zagranicą są dostępne płyny służące do zwilżania tamponów fanelowych, którymi następnie czyści się „na sucho” nadwozie, koła, elementy chromowane itp. Płyny te służą jednocześnie do lekkiego spolerowania lakieru nadwozia, jednak używa się ich tylko w bardzo wyjątkowych okolicznościach.

JA. To co pan mówi jest bardzo interesujące, przy czym stosowanie właściwych metod oszczędza sporo czasu.

Mistrz. Tak, to prawda. Jednak proszę nie zapominać, że lakier nadwozia też powinien być co pewien okres czasu poddany konserwacji, aby utrzymywał właściwy połysk. Do tego celu służą odpowiednie politory i pasty na bazie wosku, którymi się czyści ręcznie, czy też mechanicznie poleruje nadwozie.

JA. Sporo kłopotu sprawia mi wymiana konieczność tylokrotnej wymiany oleju w poszczególnych zespołach. Dlaczego olej musi być tak często zmieniany?

Mistrz. Właściwie wykonana wymiana, używanie właściwego oleju oraz wykonanie wymiany we właściwym (przepisanym przez producenta) czasie, to podstawowe czynności zapewniające długotrwałą pracę silnika. Przy wykorzystywaniu samochodu na krótkich odcinkach wskazana jest częstsza wymiana oleju w silniku niż to podają przeciętne normy producenta. Do oleju w silniku dostają się stale zanieczyszczenia pochodzące od przedostających się gazów z komory spalania, z przedostającego się paliwa przy częstym uruchamianiu silnika (rozrządzenie oleju), w postaci spalonego oleju (nagar), kurz z drogi itp. Dostające się do oleju ciała obce powodują nie tylko zanieczyszczenie oleju ale i narażają na uszkodzenia panewki silnika. Dlatego właśnie w określonych ścisłe odstępach czasu olej powinien być wymieniany. Dla ułatwienia samej czynności wymiany również uczyniono bardzo wiele. Stacje Obsługi dysponują przenośnymi urządzeniami pozwalającymi na szybką i prawie automatyczną wymianę oleju w silniku czy w innych zespołach podwozia. Proces smarowania podwozia został również znakomicie uproszczony dzięki wprowadzeniu wysokociśnieniowych urządzeń do tłoczenia smaru stałego, które zapewniają właściwe i dostateczne przesmarowanie wszystkich punktów smarowniczych.

JA. A co jeszcze zaliczyć można do „dobrej obsługi samochodu”?

Mistrz. Odpowiedź na to pytanie nie jest taka prosta, gdyż przy samochodzie jest wiele elementów, które muszą być obsługiwane i które są niezmiernie ważne dla

bezpieczeństwa jazdy. Np.: ogumienie — nie wiem czy Pani o tym pamięta, że ciśnienie powietrza w oponie powinno być bardzo często kontrolowane, a odchyłki od przepisanego ciśnienia nie powinny przekraczać 0,1 atn. Rzecz na pozór drobna, jednak dla bezpieczeństwa jazdy bardzo istotna. Aby utrzymać taką dokładność ciśnienia, koniecznym jest nie tylko posiadanie własnego ciśnieniomierza ale i jego sporadyczne kontrolowanie np. w czasie bytności w Stacji Obsługi.

I jeszcze jedna rada dotycząca ogumienia. Po zmontowaniu nowej opony na tarczę i napompowaniu dętki, radzę każdorazowo zlecić wykonanie wyważenia statycznego i dynamicznego koła. Czynność ta jest niezbędna i konieczna szczególnie jeżeli uwzględni się szybkości osiągane w czasie jazdy. Zaniechanie wyważenia koła nie w każdym przypadku jest natychmiast odczuwalne, jednak przyspiesza znacznie proces zużycia się czy to łożysk, czy też innych części podwozia. Urządzeniami takimi dysponuje wiele stacji obsługi w kraju, przy czym czynność wyważenia, ani nie trwa długo, ani nie kosztuje wiele — za to oddaje duże korzyści w eksploatacji.

JA. A teraz jeżeli chodzi o hamulce. Tu naprawdę poza drobną regulacją szcęk czy pedału samemu niewiele można poradzić i wszystkie czynności muszą być wykonane przez odpowiednich fachowców.

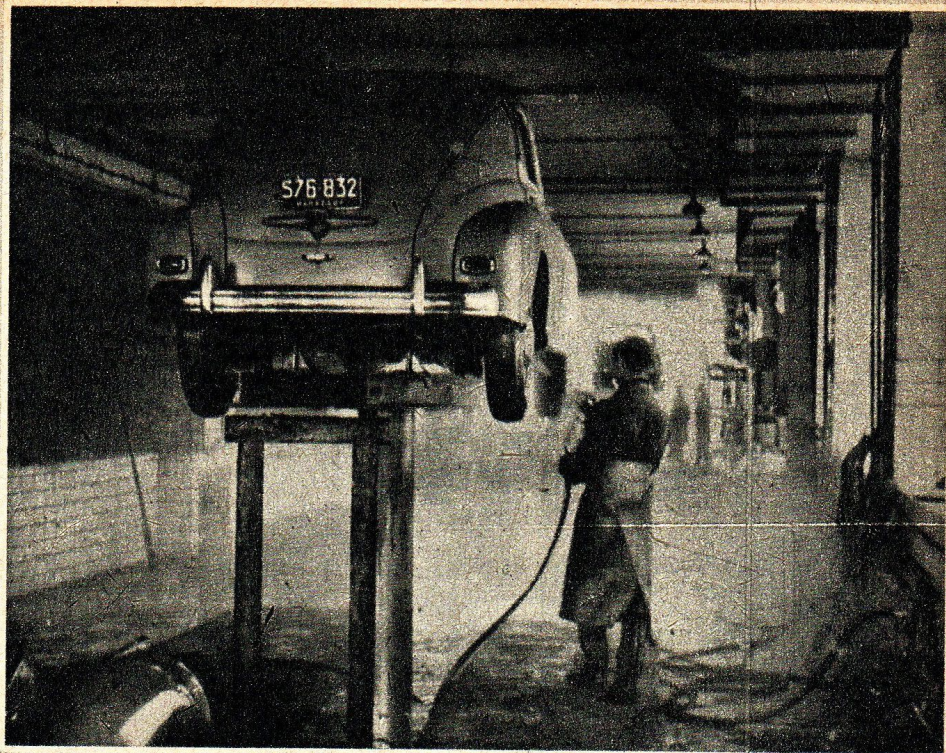
Mistrz. Tak to prawda — tym bardziej, że sprawdzanie hamulców z punktu widzenia przepisów ruchu drogowego jest bardzo ważną czynnością. Obowiązujące w tej mierze przepisy określają dokładnie warunki jakim odpowiadać mają hamulce samochodowe, aby pojazd mógł być bezpiecznie — nie tylko dla prowadzącego, ale i dla otoczenia — eksploatowany. Dlatego też radzę, aby okresowo zlecała Pani sprawdzenie działania hamulców i w przypadku stwierdzenia nieadomagań zlecała ich naprawę. Badanie stanu hamulców ułatwiają specjalne urządzenia, pozwalające albo na ocenę jednoczesną hamulców wszystkich kół lub też oddzielnie kół przednich i tylnych. Ponadto urządzenia te pozwalają na ocenę nacisku wywieranego na pedał hamulca. Urządzenia takie zostały sprowadzone do kraju i znajdują się w niektórych stacjach obsługi — między innymi w Instytucie Transportu Samochodowego (dla celów badawczych).

Ja. I jeszcze jedno pytanie jeżeli można. Na co mam jeszcze zwracać uwagę, aby zapewnić właściwą obsługę samochodowi?

Mistrz. Odpowiedź moja z natury rzeczy nie wyczerpie wszystkich tematów, chciałbym jedynie zwrócić uwagę na niektóre z nich. A więc proszę nie zapominać o chłodnicy swego samochodu. Proszę używać możliwie zawsze wody „zmiękczonej”. Dalej proszę zwracać uwagę na akumulator, a przede wszystkim na poziom elektrolitu, który powinien wynosić 10 — 15 mm ponad górną krawędź płyt oraz na jego właściwą gęstość. Naturalnie akumulator powinien być stale naładowany — jeżeli w czasie eksploatacji zdarzyłoby się Pani, że — wskutek nieprzewidzianych okoliczności akumulator uległ rozładowaniu, radzę zwrócić się do najbliższej Stacji Obsługi, w której sprawdzą przyczyny rozładowania i za pomocą specjalnego urządzenia szybko go podładują. Wskazany jest dalej, aby co pewien okres czasu zlecić Stacji Obsługi sprawdzenie całej instalacji elektrycznej, dla uzyskania pewności, czy wszystko jest w porządku. Urządzenia, którymi dysponują stacje pozwalają w bardzo krótkim czasie i przy niewielkim koszcie na dokładne sprawdzenie instalacji i jej ewentualne usprawnienie. I wreszcie chciałbym zwrócić uwagę Pani na filtr powietrza gaźnika, któremu też należy poświęcić uwagę. W zależności od jego konstrukcji należy wkład oczyszczający wymieniać na nowy lub też — jeżeli to jest możliwe — dokładnie wyczyścić. Zaniechanie tej czynności powoduje utratę zdolności oczyszczających, przedostawanie się zanieczyszczeń do silnika a w konsekwencji jego szybsze zużycie.

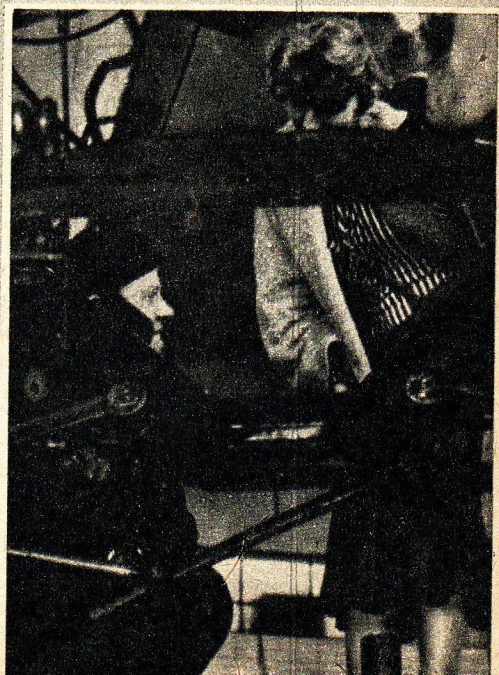
JA. Bardzo Panu dziękuję. Jestem szczerze zadowolona z przeprowadzonej rozmowy i cieszę się, że zwrócił Pan moją uwagę zarówno na niektóre urządzenia służące do obsługi i konserwacji samochodów jak również, że wyjaśnił Pan szereg niepokojących mnie wątpliwości dotyczących obsługi mego samochodu. Do widzenia.

MARK W.
fot. M. Wachowski

Mycie samochodu

Na placu stacji stało wiele różnych samochodów czekających na swoją kolejkę.

Samochód ustawiony na kanale